

VisitKarelia Oy:n toiminnan jatko

KH 22.05.2023 § 199
750/00.01.00.04/2023

VisitKarelian toimintaan ja rahoitukseen on tulossa muutoksia muutamien kuntaomistajien kevään 2023 aikana tekemien päätösten johdosta. Yhtiön hallitus tiedusteleee kuntaomistajien kantaa yhtiön toiminnan rahoitukseen ja toiminnan jatkoon liittyen. Vastaus on pyydetty antamaan 23.5.2023 mennessä.

Yhtiön omistajiensa kanssa käymien keskusteluiden perustella mahdollisia ovat osakeyhtiölain mukaan toiminnan jatkosta seuraavat vaihtoehdot:

1. toiminnan jatkaminen nykyisellään kaikkien kuntaomistajien rahoittamana.
2. toiminnan jatkaminen vain osan kunnista toimiessa rahoittajana.
3. toiminnan laajentaminen omistuspohjaa laajentamalla.
4. muut omistusjärjestelyt: esimerkiksi osakekauppa, liiketoimintakauppa, sulautuminen tai fuusio.
5. osakeyhtiön toiminnan lopettaminen esimerkiksi selvitystilamenettelyllä.

Taustaa

VisitKarelia Oy:n toiminta ja rahoitus on kevään 2023 aikana ajautunut haastavaan tilanteeseen. Vaikeutuneen tilanteen johdosta VisitKarelia Oy:n hallitus on 5.4.2023 järjestänyt omistajakokouksen Pohjois-Karjalan kunnille. Yhtiön tarkoituksena on ollut selvittää VisitKarelian kuntaomistajien tahtotila, varmistaa yhtiön toimintavarmuus sekä keskustella osakassopimuksen laatimiseen liittyvistä kysymyksistä.

Kuntaomistajat ovat omistajakokoukseen liittyvän kutsun jälkeen tuoneet esiin, ettei osakassopimuksen laatiminen ole ajankohtaista. VisitKarelia Oy:n vuosittainen kuntien rahoituspohja on muuttunut tai muuttumassa, mikä vaikuttaa yhtiön toimintaan merkittävästi. Yhtiö ei ole päässyt neuvottelutulokseen kuntien rahoituksen varmistamiseksi, eikä myöskään tulevien vuosien rahoituksesta ole tehty sopimuksia. Osa kunnista on aiemmin päättänyt rahoittaa VisitKarelian toimintaa vuoden 2023 loppuun. Tulevien vuosien rahoituksesta ei ole tehty sopimuksia. Osaltaan VisitKarelian toimintaa ovat häirinneet useat toimitusjohtajavaihdokset varsin lyhyellä aikavälillä. Yhtiön hallinto on ollut lähes jatkuvassa muutostilanteessa viimeiset vuodet. Toimitusjohtajakysymys näyttäytyy haasteellisena jatkossakin, koska yhtiön nykyinen toimitusjohtaja on irtisanoutunut tehtävästään 25.4. 2023.

VisitKarelian varsinainen yhtiökokous järjestettiin 18.4.2023. Yhtiökokouksessa käsiteltiin muun muassa tilinpäätös ja valittiin uusi hallitus. Koska VisitKarelia Oy:n strateginen suunta ja toiminnan rahoitus ovat epävarmalla pohjalla eikä toimivaa operatiivista johtoa ole, on kuntien omistajina linjattava se, miten VisitKarelia Oy:n kanssa tulee menetellä. Asiassa on huomioitava se, että mikäli VisitKarelia Oy ei saa rahoitusta omistajiltaan tai muuta kautta, yhtiö voi ajautua taloudellisiin ongelmiin ja toiminta päättyä hallitsemattomasti. Nykytilanteen takia jokaisen omistajakunnan on siten tarkoituksenmukaista muodostaa kantansa VisitKarelia Oy:n suhteen.

Kuntien kesken asiaa on valmisteltu niin, että asia tulee saattaa sellaisen monijäsenisen toimielimen ratkaistavaksi, joka linjaa omistajaohjauspolitiikkaa. Valmistelussa on ilmennyt, että Pohjois-Karjalan maakunnan matkailun markkinointi on järjestettävissä muulla tavoin kuin maakunnallisena ja valtaosin kuntien omistamana osakeyhtiönä. Yhtiön toiminnot voidaan siirtää esimerkiksi alueellisille kehitysyhtiöille, Pohjois-Karjalan maakuntaliitolle tai suoraan kunnille. Myös monet yhdistelmät ovat mahdollisia yhteistyössä maakunnan yritysten ja muiden toimijoiden kanssa yhteistyöllä.

Ehdotonta tarvetta VisitKarelia Oy:lle ei siis ole. Kunnan intresseissä on kuitenkin turvata yhtiön mahdolliset saatavat ja huolehtia siitä, että yhtiön toiminnan päättämisestä ei aiheudu yhtiölle uusia ennakkoimattomia vastuita. Yhtiön toimintaa lopettaessa kunnan etu niin ikään on, että toiminta ajetaan alas hallitusti henkilökunnan asema huomioiden ilman, että yhtiö ajautuu konkurssimenettelyyn. Käytännössä vaihtoehtona on tällöin yhtiön purkaminen selvitystilan kautta. Selvitysmenettelyn tarkoituksena on yhtiön varallisuusaseman selvittäminen, tarpeellisen omaisuusmäärän muuttaminen rahaksi, velkojen maksaminen sekä ylijäämän suorittaminen osakkeenomistajille tai muille sen mukaan kuin yhtiöjärjestyksessä määrätään.

Yhtiön selvitystilalla on vaikutuksia mm. yhtiön hankkeiden loppuunsaattamiseen. Selvitystila voi jopa johtaa siihen, että rahoittaja voi vaatia hankkeelle annetun rahoituksen takaisinmaksua kokonaan tai osittain. Näin ollen ennen mahdollista yhtiön toiminnan päättämistä selvitystilamenettelyllä on syytä selvittää mm. yhtiön hankkeiden loppuunsaattamiseen liittyvät seikat. Niin ikään ennen yhtiön toiminnan alasajoa olisi syytä olla selvillä myös suunnitelma siitä, miten yhtiön hoitamat toiminnot mahdollisesti järjestetään jatkossa. Mahdollisuuksien mukaan jatkuva toiminta olisi perusteltua siirtää uudelle toimijalle jo ennen selvitystilamenettelyn aloittamista.

Yhtiön kuntarahoitukseen liittyvät muutokset huomioiden VisitKarelian toiminnan jatkamiselle ei ole edellytyksiä, joten yhtiön toiminnot on syytä ajaa alas hallitusti selvitystilamenettelyn kautta. Ennen selvitystilamenettelyn käynnistämistä on syytä selvittää tarkasti se, että alasajo toteutetaan sillä tavoin ja siinä aikatauluissa, että sen paremmin VisitKarelia Oy:lle kuin sen omistajillekaan ei aiheudu yhtiön toiminnan päättämisestä uusia vastuita tai muita ongelmia mm. VisitKarelian ylläpitämien hankkeiden päättymisen takia. Nämä seikat ja niiden selvittämisen aikataulu on huomioitava myös, kun arvioidaan sopivaa ajankohtaa ylimääräisen yhtiökokouksen koollekutsumiselle.

Valmistelija: kaupunginlakimies

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

ilmaista tahtotilanaan, että VisitKarelia Oy:n toiminta lopetetaan selvitystilamenettelyn kautta. Ennen yhtiön asettamista selvitystilaan kuntaomistajien on yhdessä yhtiön kanssa selvitettävä VisitKarelia Oy:n hoitamien hankkeiden loppuun saattamiseen ja yhtiön toiminnan päättämiseen liittyvät seikat niin, ettei hankkeista ja toiminnan päättämisestä aiheudu yhtiölle tai muille tahoille ylimääräisiä vastuita ja otettava nämä seikat huomioon aikataulutettaessa yhtiön toiminnan päättämistä.

Päätös:

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle kaupunginhallituksen seuraavaan kokoukseen.

Jussi Wihonen (syy, VisitKarelia Oy:n hallituksen jäsen) ja Heli Hjälmin (syy, VisitKarelia Oy:n hallituksen varajäsen) eivät esteellisinä osallistuneet asian käsittelyyn ja päätöksen tekoon.